

Sygn. akt VII U 2641/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 11 września 2014 r.

Sąd Okręgowy w Gdańsku

VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSO Maria Ołtarzewska

Protokolant: st. sekr. sądowy Alicja Jarzyna

po rozpoznaniu w dniu 11 września 2014 r. w Gdańsku

sprawy M. M.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G.

o prawo do renty z tytułu niezdolności do pracy

na skutek odwołania M. M.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G.

z dnia 4 listopada 2013 r. nr (...)

zmienia zaskarżoną decyzję i przyznaje ubezpieczonemu M. M. prawo do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy od dnia 05 sierpnia 2013r. na okres trzech lat i stwierdza odpowiedzialność pozwanego organu rentowego za nie ustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji.

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 04 listopada 2013 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G. na podstawie ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. 2013, 1440 j. t.) odmówił ubezpieczonemu M. M. prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy z uwagi na fakt, iż Komisja Lekarska pozwanego orzeczeniem z dnia 28 października 2013 r. nie stwierdziła jego niezdolności do pracy.

Od powyższej decyzji odwołał się skarżący podnosząc, iż aktualny stan zdrowia uniemożliwia mu świadczenie pracy.

W odpowiedzi na odwołanie pozwany organ rentowy wniósł o jego oddalenie, podtrzymując stanowisko przedstawione w zaskarżonej decyzji.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Ubezpieczony M. M., urodzony w dniu (...) z zawodu murarz, w dniu 05 sierpnia 2013 roku złożył w organie rentowym wniosek o rentę z tytułu niezdolności do pracy.

W okresie od 06 kwietnia 2010 r. do 05 października 2013 r. skarżący był zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy w przedsiębiorstwie (...) Sp. z o.o. na stanowisku montera wiązek kablowych.

Orzeczenie z dnia 02 czerwca 2009 r. Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności zaliczył ubezpieczonego do znacznego stopnia niepełnosprawności. Jednocześnie wskazał, iż ustalony stopień niepełnosprawności datuje się od października 2000 r. a orzeczenie wydaje się do 30 czerwca 2014 r.

W związku z wnioskiem skarżącego stan zdrowia ubezpieczonego oceniany był przez lekarza orzecznika pozwanego, który w opinii lekarskiej z dnia 13 września 2013 r. rozpoznając u odwołującego się zaburzenia depresyjne i lękowe mieszane, wrzodziejące zapalenie jelita grubego – ileostomia od 2000 r. stwierdził, iż stan zdrowia skarżącego nie czyni go niezdolnym do pracy zawodowej.

Decyzja z dnia 27 września 2013 r. organ rentowy odmówił skarżącemu prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy z ogólnego stanu zdrowia powołując się na fakt, że lekarz orzecznik orzeczeniem z dnia 13 września 2013 r. nie uznał, iż jest on niezdolny do pracy.

Ubezpieczony zakwestionował trafność orzeczenia lekarza orzecznika wnosząc od niego sprzeciw. Wobec powyższego stan zdrowia skarżącego oceniany był przez Komisję Lekarską, która orzeczeniem z dnia 28 października 2013 r. rozpoznając u ubezpieczonego zaburzenia depresyjno – lękowe mieszane, wrzodziejące zaburzenie jelita grubego, stan po pancolektomii z wytworzeniem sztucznego odbytu na jelicie krętym uznała, iż stan zdrowia odwołującego się nie czyni go niezdolnym do pracy.

Zaskarżoną w niniejszym postępowaniu decyzją z dnia 04 listopada 2013 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G. na podstawie ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. 2013, 1440 j. t.) odmówił ubezpieczonemu M. M. prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy z uwagi na fakt, iż Komisja Lekarska pozwanego orzeczeniem z dnia 28 października 2013 r. nie stwierdziła jego niezdolności do pracy. Jednocześnie pozwany uchylił swa wcześniejszą decyzję z dnia 27 września 2013 r.

Okoliczności bezsporne, vide: akta rentowe: wniosek o rentę – k.1-3, opinia lekarza orzecznika z dnia 213 września 2013 r. – k. 22 i k. 13 dokumentacji lekarskiej, opinia Komisji Lekarskiej pozwanego z dnia 28 października 2013 r. – k. 27 i k. 20-21 dokumentacji lekarskiej, decyzja pozwanego z dnia 227 września 2013 r. – k. 24, sprzeciw ubezpieczonego – k. 17-18 dokumentacji lekarskiej, decyzja pozwanego z dnia 04 listopada 2013 r. – k. 3

Okoliczności bezsporne, vide: akta sprawy: orzeczenie o stopniu niepełnosprawności – k. 10, świadectwo pracy – k. 80

W celu ustalenia, czy ubezpieczony jest niezdolny do pracy, a jeżeli tak to od kiedy, z powodu jakich schorzeń, czy niezdolność jest trwała czy okresowa – konieczne były wiadomości specjalne, zatem Sąd Okręgowy przeprowadził dowód z opinii biegłych sądowych: gastroentrologa oraz psychiatry

Biegli rozpoznali u wnioskodawcy następujące schorzenia:

1. zaburzenia depresyjno – lękowe,
2. stan po całkowitym usunięciu jelita grubego z powodu wrzodziejącego zapalenia jelita grubego powikłanego okrężnicą olbrzymią toksyczną, z dalszymi powikłaniami przetoką jelitową i ropniem miedniczym w latach 2000-2001, z wyłonieniem stomii na stałe – nadal,
3. odczynowe seronegatywne zapalenie stawów w przebiegu wrzodziejącego zapalenia jelita grubego,
4. przebyta przednerkowa ostra niewydolność nerek w 2011 r.

W sporządzonej opinii biegły sądowy psychiatra wskazał, że przeprowadzone badanie wskazuje na zaburzenia czynnościowe o miernym nasileniu. Podkreślił nadto, że nie ujawniono zaburzeń psychotycznych, innych zakłóceń czynności psychicznych, objawów zespołu depresyjnego, czy osłabienia funkcji poznawczych. W związku z powyższym biegły nie stwierdził, by skarżący był częściowo niezdolny do dotychczas wykonywanej pracy.

dowód : akta sprawy: opinia biegłego sądowego psychiatry – k.33- 34

Biegły sądowy gastroenterolog stwierdził, iż rozpoznane u skarżącego zmiany czynią go częściowo niezdolnym do zatrudnienia do września 2013 r. W ocenie biegłego mimo względnie dobrego odżywienia skarżący nie jest zdolny do ciężkiej pracy fizycznej (w tym jako murarz, cieśla t. j. w zawodzie wyuczonym, ani przy układaniu kabli) . Ubezpieczony jest zdolny wyłącznie do prac lekkich, niezwiązanych z wysiłkiem fizycznym. Prowadząc oszczędny tryb życia wymaga dalszej opieki i okresowej kontroli w poradni gastroenterologicznej. Z powyższych przyczyn biegły uznał, że skarżący od września 2013 r. (tj. od złożenia wniosku o przedmiotowe świadczenie) jest częściowo niezdolny do pracy na okres 3 lat. Z uwagi na młody wiek ubezpieczonego w jego przypadku wskazane jest nabycie nowych umiejętności i uprawnień pracowniczych.

dowód : akta sprawy: opinia biegłego sądowego gastroenterologa – k. 41-42

W opinii uzupełniającej biegły sądowy gastroenterolog podkreślił, iż ubezpieczony ma trwałe inwalidztwo biologiczne polegające na całkowicie zmienionym układzie anatomicznym przewodu pokarmowego usunięciem jelita grubego w przebiegu ciężkiej postaci wrzodziejącego zapalenia jelita grubego z przebytymi ciężkimi jej powikłaniami, z trwałym wylonieniem stromi na jelicie krętym , z zaburzeniami miejscowymi w zakresie przewodu pokarmowego i następstwami dla funkcji nerek. Zdaniem biegłego przebyty w 2011 stan winien uświadamiać, jak krucha jest równowaga i utrzymanie dobrego stanu nawodnienia i odżywienia oraz podatność na współistniejące zakażenia wirusowo – bakteryjne destabilizujące wyżej opisany stan. Z kolei pojawiające się bóle stawowe o charakterze sero-negatywnego zapalenia stawów wskazują na istnienie poza- jelitowych wykładników tej choroby. Biegły zwrócił również uwagę na fakt, że skarżący ma uznaną niepełnosprawność stopnia znacznego ze wskazaniem całkowicie uzasadnionym do pracy w warunkach chronionych, a nie na otwartym rynku pracy. Z uwagi na powyższe biegły podtrzymał swą wcześniejszą opinię na temat częściowej niezdolności do pracy, która występuje od września 2013 r.

dowód : akta sprawy: opinia uzupełniająca biegłego sądowego gastroenterologa – k. 63

W piśmie procesowym z dnia 11 kwietnia 2014 r. ubezpieczony wniósł zastrzeżenia do opinii biegłego psychiatry wskazując, iż wnioski w niej zaprezentowane dalece odbiegają od opinii lekarza psychiatry, do którego uczęszcza odwołujący się. Z uwagi na powyższe ubezpieczony wniósł o dopuszczenie dowodu z opinii innego biegłego psychiatry.

dowód : akta sprawy: zastrzeżenia ubezpieczonego – k. 53

Z kolei piśmie procesowym z dnia 16 kwietnia 2014 r. zastrzeżenia do opinii biegłych sądowych zgłosił organ rentowy. Pozwany wyjaśnił, iż badając stan ubezpieczonego komisja lekarska zasięgnęła opinii specjalisty konsultanta chirurga, który ustalił rozpoznanie wrzodziejącego zapalenia jelita grubego. Konsultant potwierdził, iż skarżący przybrał na wadze, zmienia worek stromizny 1 raz dziennie. Wskazał jednak, iż stomia nie powoduje niezdolności do pracy zarobkowej. W związku z powyższym komisja lekarska podzieliła opinie konsultanta orzekając brak długotrwałej niezdolności do pracy. Organ rentowy podkreślił również, iż nie podziela opinii biegłego gastroenterologa w części dotyczącej oceny socjalno- medycznej.

dowód : akta sprawy: zastrzeżenia pozwanego – k. 55-56

W piśmie procesowym z dnia 16 czerwca 2014 r. pozwany wniósł zastrzeżenia do opinii uzupełniającej biegłego sądowego gastroenterologa wskazując, iż komisja lekarska oceniająca stan zdrowia ubezpieczonego uwzględniła wyrównana masę ciała. W ocenie komisji skarżący jest zdolny do wykonywania zatrudnienia montera wiązek kablowych.

dowód : akta sprawy: zastrzeżenia pozwanego – k. 75

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dokumentów zgromadzonych w aktach sprawy, jak również aktach rentowych pozwanego oraz dokumentacji lekarskiej ZUS, których prawdziwość i rzetelność nie była kwestionowana

przez żadną ze stron postępowania. W związku z powyższym Sąd również nie znalazł podstaw by podważyć jej wiarygodność.

Orzekając w przedmiotowej sprawie Sąd oparł się także na wydanych w toku sprawy przez biegłych opiniach. W ocenie Sądu zostały sporządzone w sposób rzeczowy i konkretny, zawierały jasne, logiczne i przekonujące wnioski. Ponadto zostały uzasadnione w sposób wyczerpujący i zgodny z wiedzą medyczną posiadaną przez biegłych, dlatego Sąd w pełni ją podzielił. Opinie te zostały wydane po dokonaniu oględzin i badaniu wnioskodawcy, analizie przedłożonej przez niego dokumentacji lekarskiej i w oparciu o wyniki badań znajdujący się w aktach ZUS. Wyczerpująco zostało opisane stwierdzone u ubezpieczonego schorzenie jak również ich wpływ na jego zdolność do pracy. Sąd nie znalazł podstaw do podważenia opinii powołanych w sprawie biegłych, uznając, iż stanowią one wiarygodną podstawę do rozstrzygnięcia niniejszej sprawy.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie ubezpieczonego jest zasadne i jako takie zasługuje na uwzględnienie.

W myśl art. 57 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2013 r. 1440 j. t.), dalej: ustawa, renta z tytułu niezdolności do pracy przysługuje ubezpieczonemu, który spełnia łącznie następujące warunki:

1. jest niezdolny do pracy,
2. ma wymagany okres składkowy i nieskładkowy,
3. niezdolność do pracy powstała w okresie podlegania ubezpieczeniu społecznemu lub nie później niż 18 miesięcy od ich ustania.

Zgodnie zaś z treścią art. 12 ustawy, niezdolną do pracy jest osoba, która całkowicie lub częściowo utraciła zdolność do pracy zarobkowej z powodu naruszenia sprawności organizmu i nie rokuje odzyskania zdolności do pracy po przekwalifikowaniu. Całkowicie niezdolną do pracy jest osoba, która utraciła zdolność do wykonywania jakiegokolwiek pracy, natomiast częściowo niezdolną do pracy jest osoba, która w znacznym stopniu utraciła zdolność do pracy zgodnej z poziomem posiadanych kwalifikacji.

Z brzmienia art. 12 ustawy wyraźnie wynika, że do stwierdzenia niezdolności do pracy nie jest wystarczające samo występowanie naruszenia sprawności organizmu (choroby), lecz jednocześnie naruszenie to musi powodować utratę zdolności do pracy zgodnej z poziomem posiadanych kwalifikacji, nie rokując odzyskania zdolności do pracy po przekwalifikowaniu i to w stopniu znacznym.

Natomiast zgodnie z jej art. 13 przy ocenie stopnia i przewidywanego okresu niezdolności do pracy oraz rokowania co do odzyskania zdolności do pracy uwzględnia się stopień naruszenia sprawności organizmu oraz możliwości przywrócenia niezbędnej sprawności w drodze leczenia i rehabilitacji, oraz możliwość wykonywania dotychczasowej pracy lub podjęcia innej pracy oraz celowość przekwalifikowania zawodowego, biorąc pod uwagę rodzaj i charakter dotychczas wykonywanej pracy, poziom wykształcenia, wiek i predyspozycje psychofizyczne.

Orzekając w przedmiotowej sprawie Sąd oparł się na miarodajnej w jego ocenie opinii biegłego sądowego gastroenterologa – uznając, iż jest to biegły z zakresu medycyny adekwatnej do schorzeń, które czynią odwołującego się częściowo, okresowo niezdolnym do pracy zarobkowej.

Opinie biegłego sądowego gastroenterologa wskazały bowiem, iż istnieją przesłanki uzasadniające uznanie ubezpieczonego za osobę niezdolną do pracy, tym samym podważyły opinię komisji lekarskiej ZUS z dnia 28 października 2013 r. oraz wydaną na jej podstawie decyzją pozwanego z dnia 04 listopada 2013 r. odmawiającej przyznania skarżącemu dochodzonego przez niego świadczenia, od której odwołanie stanowi przedmiot niniejszego postępowania.

Nie uszło uwadze Sądu, iż w toku sprawy pozwany zgłosił zastrzeżenia do obu opinii sporządzonych przez biegłego gastroenterologa. Zdolność do pracy skarżącego organ rentowy w głównej mierze upatrywał w fakcie, iż odwołujący się był zatrudniony na podstawie umowy o pracę w pełnym wymiarze czasu pracy zajmując stanowisko monter a wiązek kablowych.

W ocenie Sądu Okręgowego wywiedzione przez organ rentowy argumenty nie zasługują na uwzględnienie oraz prezentują wyłącznie subiektywne stanowisko strony w sprawie.

Sąd Okręgowy w pełnym zakresie podziela opinię biegłego gastroenterologa wskazującą w sposób jednoznaczny, iż występujące u odwołującego się schorzenia nie pozwalają na świadczenie pracy w pełnym wymiarze czasu pracy, przewidzianym dla osób zdrowych, a nie dla osób niepełnosprawnych. Fakt, iż ubezpieczony do dnia 06 października 2010 r. świadczył pracę w przedsiębiorstwie (...) Sp. z o.o. zajmując się montażem wiązek kablowych nie przemawia za uznaniem, iż skarżący może wykonywać prace zgodnie z kwalifikacjami lub wykonywane wcześniej. Podkreślić należy, iż ubezpieczony świadczył prace w ograniczonym czasie pracy – t. j. wymiarze przewidzianym dla osób posiadających orzeczenie o stopniu niepełnosprawności.

Za całkowicie nieuzasadnione należy uznać stanowisko pozwanego wywodzącego, iż sam fakt świadczenia pracy świadczy o zdolności do pracy. Pozwany pominął całkowicie fakt, że ubezpieczony posiada zawód wyuczony murarza. Nadto przed zachorowaniem ubezpieczony pracował jako monter oraz w ramach umowy zlecenia pracował przy zasypywaniu wykopów i układaniu kabli.

W ocenie Sądu pozwany błędnie wywodzi, że skoro ubezpieczony pracował jako monter wiązek kablowych, to równocześnie zachował zdolność do wykonywania wszelkich prac fizycznych i to w pełnym wymiarze czasu pracy. Natomiast – według Sądu - z uwagi na charakter zmian chorobowych występujących u ubezpieczonego trudno wyobrazić sobie, aby mógł on pracować na wysokościach, w zmiennych warunkach atmosferycznych w wyuczonym zawodzie murarza, czy też przy układaniu kabli w wykopach.

Mając na uwadze przywołane powyżej opinie biegłego sądowego gastroenterologa Sąd Okręgowy uznał, iż ze względu na aktualny stan zdrowia ubezpieczony nie jest w stanie wykonywać prac, którymi zajmował się dotychczas – polegających na zasypywaniu rowów, układaniu kabli czy świadczeniu pracy na wysokościach. Na marginesie wskazać należy, że pozwany w 2001r. uznał ubezpieczonego nie tylko za całkowicie niezdolnego do pracy, ale i niezdolnego do samodzielnej egzystencji w okresie od 20 października 2000r. do kwietnia 2002r.

Ustalając okres orzeczonej częściowej niezdolności do pracy Sąd bazował na poczynionych w tym zakresie ustaleniach biegłego sądowego. Należy przy tym podkreślić, iż wskazując początkową datę przedmiotowej niezdolności biegły popełnił omyłkę pisarską, bowiem wskazała, iż skarżący jest niezdolny do pracy od daty złożenia wniosku o przedmiotowe świadczenie wskazując przy tym na wrzesień 2013 r. Nie uszło uwadze sądu, iż ubezpieczony wniosek o rentę z tytułu niezdolności do pracy złożył dnia 05 sierpnia 2013 r. – a zatem od tej daty winien być uprawniony do dochodzonego przez siebie świadczenia, na okres 3 lat.

Rozpoznając przedmiotową sprawę Sąd Okręgowy działając na podstawie dyspozycji art. 217 § 3 kpc oddalił zgłoszony przez skarżącego wniosek dowodowy w przedmiocie powołania w sprawie nowego biegłego psychiatry mając na uwadze, iż z samego faktu niekorzystnej dla ubezpieczonego opinii biegłego, nie można wywodzić, że opinia ta jest błędna, wadliwa. Ubezpieczony nie przytoczył żadnych przekonujących argumentów na poparcie wniosku dowodowego. Nadto zawnioskowane przez ubezpieczonego żądanie niewątpliwie spowodowałoby przedłużenia postępowania oraz generowałoby dodatkowe koszty. Mając na uwadze fakt, iż opinia biegłego sądowego gastroenterologa była dla odwołującego korzystna, a w konsekwencji doprowadziła do uwzględnienia jego roszczenia oddalenie zawnioskowanego przez ubezpieczonego dowodu nie wpłynęło negatywnie na sytuację prawną skarżącego.

W tym miejscu zauważyć również należy, że specyfika oceny dowodu z opinii biegłych wyraża się w tym, że sfera merytoryczna opinii kontrolowana jest przez Sąd – który nie posiada wiadomości specjalnych – tylko w

zakresie zgodności z zasadami logicznego myślenia, doświadczenia życiowego i wiedzy powszechnej. Kryteria oceny tego dowodu stanowią również: poziom wiedzy biegłego, podstawy teoretyczne opinii, sposób motywowania sformułowanych w nich stanowisk oraz stopień stanowczości wyrażonych w nich ocen.

Podsumowując, z przytoczonych względów, Sąd nie znalazł podstaw do podważenia opinii biegłego sądowego gastroenterologa w związku z powyższym, na podstawie przeprowadzonego postępowania dowodowego uznał, iż skarżący jest częściowo, okresowo niezdolny do pracy i spełnia warunki do przyznania prawa do świadczenia rentowego w postaci renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy od 05 sierpnia 2013 r. (tj. od dnia złożenia wniosku o przedmiotowe świadczenie) na okres trzech lat.

Mając zatem powyższe na uwadze, na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. oraz cytowanych powyżej przepisów, Sąd zmienił zaskarżoną decyzję i przyznał ubezpieczonemu prawo do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy od dnia 05 sierpnia 2013 r. na okres trzech lat. Ponadto na podstawie zasady wyrażonej w art. 118 a ustawy Sąd stwierdził odpowiedzialność organu rentowego za nie ustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji mając na uwadze fakt, iż pozwany dokonał błędnej oceny zdolności skarżącego do możliwości świadczenia pracy w toku postępowania orzeczniczego, taki zaś błąd uzasadnia stwierdzenie odpowiedzialności organu rentowego.

SSO Maria Ołtarzewska